

בש"פ 7246/15 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7246/15

לפני: כבוד השופט ד' ברק-ארז

העורר: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
מיום 20.10.2015 במ"ת 54894-12-14 שניתנה על
ידי כבוד השופט א' ואגו

תאריך הישיבה: כ"א בחשון התשע"ו (3.11.2015)

בשם העורר: עו"ד מירי שיין-אלטמן

בשם המשיבה: עו"ד עידית פרג'ון

החלטה

1. בפני ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 20.10.2015 במ"ת 54894-12-14 (השופט א' ואגו) לשחרר את העורר לחלופת מעצר בתנאים מגבילים.

רקע עובדתי וההליכים עד כה

2. ביום 25.12.2014 הוגש כתב אישום כנגד העורר שהיה קטין בן 17 בעת שהתרחשו האירועים המתוארים בו. בד בבד, הגישה המדינה בקשה לעצור את העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. כתב האישום מייחס לעורר עבירות

עמוד 1

של קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) ושל ניסיון להצתה לפי סעיף 448(א) רישא בצירוף סעיף 25 לחוק זה. על-פי האמור בכתב האישום, ברקע האירועים המתוארים בו היה סכסוך בין משפחתו של שחדה אבו טהה, אביו של העורר, לבין משפחתו של סאלם אבו טהה (להלן: סאלם). ביום 14.12.2014 בסמוך לשעה 17:00 יצר העורר קשר טלפוני עם קטין אחר ממשפחתו (להלן: הקטין; וביחד: השניים) וביקש להיפגש עמו. במהלך פגישתם העורר עדכן את הקטין כי ברצונו לפגוע בסאלם. בהמשך, השניים תכננו להשליך בקבוק תבערה לעבר מכולת בבעלותו של סאלם. בהתאם לתכנית, כך נטען, הקטין הכין בקבוק תבערה והכניס לתוכו חתיכת בד. בסמוך לשעה 20:00 נפגשו השניים בשנית וצעדו לעבר חנות המכולת של סאלם, כשהקטין נושא עמו את בקבוק התבערה שהוכן מבעוד מועד. על פי הנטען, כאשר השניים הגיעו למקום, הקטין הצית את בקבוק התבערה ויידה אותו לעבר המכולת, כך שהתנפץ למרגלותיהן של מדרגות הכניסה למכולת בסמוך לבלוני גז שעמדו במקום. בשלב זה, השניים נמלטו מזירת האירוע. עוד נטען כי במקביל להשלכתו של בקבוק התבערה, נורו לעבר המכולת מספר יריות על ידי גורם שאינו ידוע למדינה. על פי המתואר, בנו הקטין של סאלם, ששהה בחנות המכולת בזמן האירוע, הרחיק מהמקום את בלוני הגז וכיבה את האש שהתלקחה.

3. ביום 28.1.2015 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים. בפתח הדיון שהתקיים בפני בית המשפט המחוזי הודה העורר בקיומן של ראיות לכאורה להוכחת אשמתו, וכן לא התעוררה מחלוקת בדבר קיומה של עילת מעצר בעניינו. בית המשפט המחוזי התייחס בהחלטתו לכך שביום 30.12.2014 הוגש תסקיר מבחן בעניינו של העורר, אשר המליץ לערוך לו בדיקה פסיכיאטרית באמצעות הפסיכיאטר המחוזי. בבדיקה זו לא עלו ממצאים רפואיים ממשיים ולא עלתה עדות לקיומו של סיכון אובדני. בהמשך לכך, ובהיעדרה של חלופת מעצר אפשרית בקרב משפחתו של העורר, הציע שירות המבחן להעביר את העורר למעון "אחוזה", אך העורר התנגד לאפשרות זו. בנוסף, בהתייחס לבקשתו של העורר להורות על עריכת תסקיר מעצר נוסף שיבחן את אפשרות השמתו במעצר בית בבית הוריו, קבע בית המשפט המחוזי כי לנוכח האמור בתסקירי שירות המבחן שהתקבלו עד כה לפיהם קיים חשש לחיי העורר אם ישוחרר למקום מגוריו, לא ניתן להיעתר לבקשה זו.

4. ביום 24.3.2015, לבקשת שירות המבחן, בית המשפט המחוזי (השופטת הבכירה ח' סלוטקי) נתן צו לאבחון והסתכלות של העורר במעון "אחוזה" למשך שבעים ימים לפי חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971 (להלן: חוק הנוער). החלטה זו ניתנה בהסכמת הצדדים ללא דיון, בשים לב לדחיפות העניין, ותוך שבית המשפט המחוזי מציין כי הדבר נעשה בדרך זו מאחר שמועד הקליטה ב"אחוזה" נקבע לאותו יום בשעה 12:00. בית המשפט המחוזי הוסיף וקבע כי בנסיבות אלה העורר יחתום על התחייבות לעמידה בתנאי ההסתכלות עם קבלתו ל"אחוזה".

5. בתום התקופה שנקבעה בצו, העורר הוסיף לשהות במעון "אחוזה" – תחילה על-פי צו אבחון והסתכלות נוסף, ובהמשך על-פי צו להשגחה זמנית.

6. ביום 27.9.2015, לאחר חופשה קצרה, אמור היה העורר לשוב למעון "אחוזה" אך לא עשה כן. עם זאת, העורר התייצב למשפטו בהליך העיקרי ביום 19.10.2015. לאחר שהסתיים הדיון, וקודם שהעורר עזב לביתו הוא עוכב ונעצר.

7. למחרת, ביום 20.10.2015 נדונה בקשת המדינה לעיין בהחלטות שהתקבלו בעניינו של העורר בשים לב לכך שלא חזר למעון "אחוזה", ולהורות על מעצרו. במסגרת הדיון, טענה באת-כוחו של העורר כי מעצרו היה לא חוקי,

מאחר שלא הפר אף תנאי שחרור. למצער, היא ביקשה לשחררו לחלופת מעצר בבית הוריו.

8. בית המשפט המחוזי (השופט א' ואגו) הורה על השמתו של העורר במעצר בית בבית הוריו, ובמקביל לכך הורה על הזמנת תסקיר שיוכן על-ידי שירות המבחן לצורך דיון מלא בעניינו.

הערר

9. הערר שבפני מכון כנגד ההחלטה על מעצרו המחודש של העורר, גם אם זה רוכך בינתיים בשחרור לחלופת מעצר. באת-כוח העורר סבורה כי עניינו מעלה היבטים עקרוניים – לנוכח ההחלטה לעוצרו חרף העובדה שהטיפול הועבר, כך נטען, למסלול של חוק הנוער. לשיטתה, שינוי בצו ההשגחה לא היה אמור להוביל לנקיטת הצעד החריף של מעצר, אלא לפנייה מטעם שירות המבחן לבית המשפט.

10. המדינה מתנגדת לקבלת הערר. לשיטת המדינה, העורר הפר את האמון שניתן בו. לגופם של דברים, המדינה הצביעה על כך שהדיון בעניין תנאיה של חלופת המעצר של העורר נקבע למחר, יום 4.11.2015, כך שממילא עניינו של העורר יבחן לגופו על בסיס המלצותיו של שירות המבחן. המדינה אף הוסיפה כי מלכתחילה נקטה בגישה מרוככת כלפי העורר, והיא מתעתדת לבחון את התסקיר מתוך גישה חיובית, אלא שלא ניתן להשלים עם ההפרה של צו ההשגחה על-ידי העורר. באת-כוח המדינה הוסיפה עוד כי יש קושי בהגשת ערר על החלטת מעצר זמנית כמו במקרה דנא, קודם לקבלתה של החלטה סופית בבית המשפט המחוזי.

דיון והכרעה

11. אני סבורה שדין הערר להידחות.

12. בפתח הדברים יש לציין כי הערר הוגש מבלי שצורפו אליו כל המסמכים החיוניים להכרעה בו. כך למשל, לא צורפו לו החלטות רלוונטיות של בית המשפט המחוזי בכל הנוגע להוצאת צו האבחון וההסתכלות הנוסף, צו ההשגחה, כמו גם הצווים עצמם, שהיה בהם כדי ללמד על התנאים המדויקים שחלו על העורר. כבר מן הטעם הזו, לא ניתן היה להכריע בו כמבוקש.

13. לכך יש להוסיף, כי הדיון בבקשה לעיון חוזר שהוגשה על ידי המדינה קבוע כאמור למחר (4.11.2015). במסגרת זו, אמור להיבחן עניינו של העורר במבט רחב על בסיסו של התסקיר החדש שעל הגשתו הורה בית המשפט המחוזי בהחלטה מושא הערר. בנסיבות אלה, דומה שאין מקום להכרעה בטרם עת בשאלות שהועלו במסגרת הערר הנוכחי המתייחס להחלטה שהיא במהותה החלטת ביניים (ראו למשל: בש"פ 5833/15 צוברא נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (10.9.2015), והאסמכתאות שם; בש"פ 6347/15 פלוני נ' מדינת ישראל (24.9.2015)). המקרה שבפני הוא אחד מן המקרים המובהקים שבהם טעמים של יעילות דיונית וחסכון במשאבים שיפוטיים מצדיקים כשלעצמם את דחיית הערר, בנסיבות שבהן העורר שווה בתקופת הביניים בחלופת מעצר בבית הוריו והדיון בעניינו בפני בית המשפט המחוזי כה קרוב. גם מטעם נוסף זה אין מקום להידרש לטענות שהועלו.

14. בשולי הדברים ולמעלה מן הצורך דומה שיש קושי בעמדה העקרונית שהוצגה בערר באשר ליחסי הגומלין בין הסמכויות המוקנות לבית המשפט לפי חוק הנוער לבין אלה המעוגנות בדיני המעצרים. כבר לפני שנים רבות קבע השופט (כתוארו אז) מ' שמגר בב"ש 325/81 חאלד נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(4) 643 (1981)) כי "האמור בסעיף 20 לחוק הנוער בא להוסיף על מגוון הסמכויות, המוקנות לפי חוק סדר הדין הפלילי ולא לגרוע מהן" (שם, בעמ' 644). זאת ועוד, סעיף 42(א) לחוק הנוער מורה כי "מי שמוחזק במעון או במעון נעול על-פי הוראות פרקים ד' או ה', רואים אותו כמי שנתון במשמורת חוקית, ואם נמלט ממנו, או שבוטל שחרורו ממנו או שנסתיימה או בוטלה חופשתו ממנו, רשאי שוטר לעצרו ללא צו מעצר ולהחזיקו במעצר עד להחזרתו למעון או למעון הנעול שממנו נמלט או שוחרר". עם זאת, כאמור, בנסיבות העניין אין צורך לבחון או להכריע בסוגיה זו, משעניינו של העורר עומד להיבחן בתוך פחות מיממה על-ידי בית המשפט המחוזי.

15. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"א בחשון התשע"ו (3.11.2015).

ש ו פ ט ת